

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

Kraków, 23 CZE 2020

WK-04.1711.1.2020

Pan
Marek Kolarski
Dyrektor Zespołu Szkół Energetycznych
ul. Loretańska 16
31-114 Kraków

Wystąpienie pokontrolne

Podmiot kontrolowany: Zespół Szkół Energetycznych

Przedmiot kontroli: Ocena wiarygodności sprawozdań budżetowych oraz poprawności stosowanych zasad klasyfikacji wydatków i dochodów budżetowych za 2018 r.

Termin przeprowadzenia kontroli: 20.01.2020 r. – 31.01.2020 r.

I. Ocena działalności kontrolowanej jednostki

Referat Kontroli Finansowej Wydziału Kontroli Wewnętrznej Urzędu Miasta Krakowa przeprowadził na podstawie upoważnienia nr 1/2020, podpisanego przez Prezydenta Miasta Krakowa, kontrolę problemową w zakresie oceny wiarygodności sprawozdań budżetowych oraz poprawności stosowanych zasad klasyfikacji wydatków i dochodów budżetowych za 2018 rok, której wyniki zostały ujęte w dwustronnie podpisanym w protokole kontroli.

Kontrolę przeprowadzono metodą wyrywkową ze szczególnym uwzględnieniem następujących ryzyk:

- niezapewnienie wiarygodności sprawozdań budżetowych,
- niezapewnienie przestrzegania zasad klasyfikacji wydatków i dochodów budżetowych.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono wymienione niżej nieprawidłowości, świadczące o zmaterializowaniu się ryzyk objętych analizą, tj.:

- 1) zaklasyfikowanie niezgodnie z wytycznymi określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t. j.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.) dochodów i wydatków z tytułu:
 - a) wykonania dokumentacji projektowej dla inwestycji pn. „Budowa szybu windowego zewnętrznego dla montażu windy dla osób z niepełnosprawnością fizyczną” w § 4300 Zakup usług pozostałych zamiast w § 6580 Wydatki inwestycyjne dotyczące obiektów zabytkowych będących w użytkowaniu jednostek budżetowych. Należy przy tym zaznaczyć, że jednostka zaciągając zobowiązanie i dokonując wydatków z powyższego tytułu, nie posiadała środków zaplanowanych na wydatki inwestycyjne. Powyższe działania naruszają zasady określone w art. 46 ust. 1 i art. 223 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t. j.: Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.)¹,
 - b) opłaty dodatkowej/niezależnej (podatek od nieruchomości) z tytułu umowy najmu pomieszczeń w budynku szkoły z przeznaczeniem na prowadzenie bufetu szkolnego w § 0750 Wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych (...) zamiast w § 0970 Wpływy z różnych dochodów, który co do zasady był stosowany w jednostce, do klasyfikowania wpływów z tytułu innych opłat niezależnych (media),
 - c) kosztów wysyłki i pakowania prenumerowanych czasopism w § 4240 Zakup środków dydaktycznych i książek zamiast w § 4300,
 - d) kosztów transportu zakupionych materiałów w § 4210 Zakup materiałów i wyposażenia zamiast w § 4300,
 - e) opłaty za zajęcie pasa drogowego w § 4300 zamiast w § 4520 Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego,
 - f) naprawy uszkodzonej bramy wjazdowej w § 4300 zamiast w § 4340 Zakup usług remontowo-konserwatorskich dotyczących obiektów zabytkowych będących w użytkowaniu jednostek budżetowych,
- 2) wprowadzanie w dowodach *Polecenie księgowania (PK)* dotyczących rocznych przeksięgowania daty wystawienia dokumentu: 31.12.2019 r. nieodzwierciedlającej rzeczywistej daty sporządzenia dowodów, czym naruszono art. 22 ust. 1, w związku z art. 21 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (t. j.: Dz. U. z 2018 r. poz. 395 z późn. zm.)²,
- 3) stosowanie praktyki polegającej na wyksięgowaniu „nierozliczonych” sald kont analitycznych, powstałych na skutek niesystematycznego ujmowania operacji, co narusza art. 16 ust. 1, art. 22 ust. 1 w związku z art. 25 ustawy o rachunkowości. Powyższe działanie dotyczyło w szczególności kont analitycznych: 998 *Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego*, 130 *Rachunek bieżący jednostki - subkonto dochodów* oraz konta analitycznego o symbolu: 132-ZE4375TKAX-(...), na którym ujmowano przepływy pieniężne zawierające VAT należny lub naliczony,
- 4) dokonywanie zapisów jednostronnych na kontach księgi głównej, co narusza zasadę podwójnego zapisu określoną art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości,
- 5) nieprzestrzeganie zasady zachowania czystości obrotów na kontach: 130 *Rachunek bieżący jednostki* i 132 *Rachunek dochodów jednostek budżetowych*, czym naruszono reguły

¹ Od dnia 10.05.2019 r. obowiązuje tekst jednolity ustawy ogłoszony w Dz. U. z 2019 roku poz. 869 (z późn. zm.).

² Od dnia 22.02.2019 r. obowiązuje tekst jednolity ustawy ogłoszony w Dz. U. z 2019 roku poz. 351 (z późn. zm.).

funkcjonowania tych kont, określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego (...) (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 z późn. zm.) oraz w Zakładowym Planie Kont Szkoły,

- 6) ewidencjonowanie zmian dokonanych w trakcie danego miesiąca w planie finansowym dochodów i wydatków jednostki budżetowej oraz w planie finansowym wydzielonego rachunku dochodów, na podstawie zbiorczego dowodu PK wystawianego na koniec miesiąca. Powyższym naruszono art. 22 ust. 1 w związku z art. 21 ust. 1 pkt 4 i art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy o rachunkowości. Operacje te należało wprowadzać do ksiąg rachunkowych na bieżąco pod rzeczywistą datą dokonania zmiany wynikającą z dokumentów źródłowych (powiadomień o dokonanych zmianach oraz stosownych zarządzeń Prezydenta Miasta Krakowa). W efekcie ewidencja na kontach pozabilansowych służących do ujmowania planu finansowego nie zapewniała możliwości ustalenia bieżącej wielkości planu na wybrany dzień,
- 7) dokumentowanie kosztów fakturami proforma (stwierdzono 5 takich dowodów), które nie stanowią dowodu zakupu w świetle przepisów art. 20 ust. 2 ustawy o rachunkowości. Ponadto, stwierdzono przypadek udokumentowania kosztów kopią (zamiast oryginałem) faktury, wystawianą na rzecz Gminy Miejskiej Kraków, bez wskazania odbiorcy: Zespół Szkół Energetycznych (dokument księgowy nr: RBJ/Z10/0248/12/12-4375), czym naruszono art. 20 ust. 2 i art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości,
- 8) weryfikowanie w sposób nieskuteczny poprawności danych zawartych na fakturach obcych, wskutek czego w księgach rachunkowych ujęto faktury zawierające nierealne daty ich wystawienia, czym naruszono art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Powyższe dotyczyło dowodów ujętych w księgach rachunkowych pod numerami: RBJ/Z10/0095/06/18-4375 i RBJ/Z10/0099/06/18-4375. Faktury zawierały datę wystawienia: 2.07.2018 r., podczas gdy wpłynęły do jednostki w dniu 6.06.2018 r. i zostały zaksięgowane pod datą 7.06.2018 r.,
- 9) ujęcie w księgach rachunkowych dowodów źródłowych w niewłaściwym okresie sprawozdawczym (miesiącu), czym naruszono art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Powyższe dotyczyło faktur zakupu, faktury sprzedaży oraz dowodu PK – *Polecenie księgowania*, ujmującego przypis dochodów z tytułu wynagrodzenia płatnika i wydatków z tytułu potrącenia ww. wynagrodzenia ze składek opłacanych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,
- 10) udokumentowanie w sposób nieprawidłowy operacji wypłaty i rozliczenia zaliczki pobranej przez pracownika w dniu 13.12.2018 r. w kwocie 500,00 zł. Dowód „Wniosek o zaliczkę” nie zawierał celu przeznaczenia środków i terminu rozliczenia zaliczki. Dowód nie został zatwierdzony do wypłaty przez Dyrektora i nie zawierał potwierdzenia przeprowadzenia wstępnej kontroli Głównego Księgowego. Faktury sfinansowane ze środków zaliczki nie zostały sprawdzone i zatwierdzone do wypłaty, jak również nie zawierały opisu merytorycznego. Ponadto, nie sporządzono druku „Rozliczenie zaliczki”,
- 11) sporządzanie w sposób niekompletny i nienależyty dowodów dokumentujących przyjęcie pozostałych środków trwałych i wyposażenia do użytkowania. Dowody nie zawierały: podpisu osoby przyjmującej i odpowiedzialnej za środek, danych dotyczących dostawcy oraz nr i daty dowodu dostawy, jak również opisu charakterystyki obiektu,

- 12) nieujęcie w ewidencji wyposażenia dwóch składników zakupionych w dniu 17.12.2018 r., czym naruszono zasady rachunkowości ustalone przez Dyrektora Szkoły,
- 13) niezamieszczenie lub zamieszczenie nieprecyzyjnego opisu merytorycznego na fakturach zakupu, co znacznie utrudniało lub uniemożliwiało stwierdzenie prawidłowości ujęcia operacji w księgach rachunkowych,
- 14) niekorzystanie z możliwości pobierania dochodów z tytułu zryczałtowanego wynagrodzenia płatnika podatku dochodowego od osób fizycznych, wynikającej z art. 28 ustawy z dnia 29.08.1997 r. *Ordynacja podatkowa* (t. j.: Dz.U. z 2019 r. poz. 900, z późn. zm.),
- 15) prowadzenie w sposób nieprawidłowy rejestru duplikatów świadectw i legitymacji szkolnych. Rejestracji podlegały tylko duplikaty odebrane przez wnioskodawców. W efekcie w ewidencjach nie zostały ujęte wnioski, w stosunku do których nie podjęto czynności związanych ze sporządzeniem duplikatu z uwagi na brak wpłaty. Również nie wprowadzano do ewidencji duplikatów sporządzonych, lecz nieodebranych przez wnioskodawców lub przesłanych listownie,
- 16) nieweryfikowanie wpłat z tytułu opłat za wydanie duplikatów legitymacji szkolnych dokonanych na rachunki bankowe jednostki z wnioskami złożonymi o ich wydanie oraz rejestrem wydanych duplikatów. W efekcie, nie dokonano zwrotu nienależnie pobranej opłaty oraz w księgach rachunkowych Szkoły nieprawidłowo odzwierciedlono dwa wpływy z tytułu powyższych opłat. Zostały one potraktowane jako dochody i przychody Szkoły zrealizowane w 2018 roku pomimo, że na dzień 31.12.2018 r. jedna z nich stanowiła wpływy do wyjaśnienia, a druga – ww. nienależnie pobraną opłatę,
- 17) nieprawidłowe wystawianie faktur własnych, w tym:
 - a) ujmowanie w nich okresu sprzedaży usług najmu, niezgodnego z rzeczywistym okresem, którego dotyczyła faktura, czym naruszono art. 22 ust. 1 ustawy o *rachunkowości*,
 - b) ujmowanie w nich terminu płatności, niezgodnego z terminem ustalonym w umowie zawartej z kontrahentem,
 - c) naliczenie w fakturze wystawionej najemcy za listopad 2018 r. należności w kwocie netto (bez VAT) niższej o 227,19 zł, względem wielkości wynikającej z prawidłowego obliczenia na warunkach ustalonych w umowie najmu,
- 18) nieprzedstawienie do kontroli umów najmu mieszkania służbowego oraz stacji Trafo, co świadczy o nienależytym przechowywaniu dokumentów i narusza przepisy rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 18 stycznia 2011 r. w *sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresów działania archiwów zakładowych* (Dz.U. nr 14, poz. 67 z późn. zm.), zgodnie z którymi umowy cywilnoprawne przechowuje się zazwyczaj pięć lat, licząc od roku następnego, po roku w którym dana umowa wygasła,
- 19) wprowadzanie w umowach najmu nieprecyzyjnych ustaleń, a w szczególności:
 - a) niezawarcie w umowach informacji o powierzchni wynajmowanych pomieszczeń,
 - b) umowa na wynajem części nieruchomości z przeznaczeniem na prowadzenie kursów prawa jazdy zawierała nieprecyzyjnie określony termin płatności,
 - c) umowa najmu pomieszczeń w budynku szkoły z przeznaczeniem na prowadzenie bufetu szkolnego nie określała zasad rozliczenia należności z tytułu centralnego ogrzewania

oraz zawierała błędne zapisy dotyczące zapłaty podatku od nieruchomości za 2017 rok, zamiast za 2018 rok.

II. Zalecenia

W celu wyeliminowania stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości oraz uniknięcia powstania ich w przyszłości należy:

- 1) klasyfikować dochody i wydatki zgodnie z wytycznymi określonymi w rozporządzeniu *w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków (...)*,
- 2) wprowadzać w dowodach *Polecenie księgowania* dotyczących rocznych przeksięgowowań rzeczywistą datę wystawienia, zgodnie z wymogami art. 22 ust. 1 w związku z art. 21 ust. 1 pkt 4 ustawy *o rachunkowości*,
- 3) zaniechać stosowania praktyki polegającej na wyksięgowaniu „nierozliczonych” sald kont analitycznych prowadzonych do kont 998, 130 i 132. Ewidencję na tych kontach analitycznych prowadzić w sposób systematyczny, stosownie do przepisów art. 16 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*. Ewentualne błędne zapisy księgowe korygować w trybie określonym w art. 25 ww. ustawy, na podstawie dowodów księgowych spełniających wymogi wynikające z art. 22 ust. 1 tej ustawy,
- 4) zaniechać dokonywania zapisów jednostronnych na kontach księgi głównej naruszających zasadę podwójnego zapisu, określoną art. 15 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*,
- 5) przestrzegać zasady zachowania czystości obrotów na kontach: 130 i 132, stosownie do reguł funkcjonowania tych kont, określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia *w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego (...)* oraz w Zakładowym Planie Kont Szkoły,
- 6) ewidencjonować bieżąco dokonane w ciągu danego miesiąca zmiany w planie finansowym dochodów i wydatków jednostki budżetowej oraz w planie finansowym wydzielonego rachunku dochodów, zgodnie z przepisami art. 22 ust. 1 w związku z art. 21 ust. 1 pkt 4 i art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy *o rachunkowości*. W efekcie zapewnić możliwość ustalenia bieżącej wielkości planu na wybrany dzień,
- 7) dokumentować koszty zakupu wyłącznie dowodami źródłowymi (oryginałami faktur) stwierdzającymi dokonanie operacji zakupu, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 2 i art. 21 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*,
- 8) weryfikować w sposób skuteczny poprawność danych zawartych w fakturach obcych, zapewniając tym samym ujęcie w księgach rachunkowych wyłącznie rzetelnych dowodów stosownie do przepisów art. 22 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*,
- 9) ujmować dowody źródłowe w księgach rachunkowych we właściwym okresie sprawozdawczym (miesiącu), stosownie do wymogów art. 20 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*,
- 10) dokumentować w sposób prawidłowy operacje dotyczące wypłaty i rozliczenia zaliczki pobranej przez pracownika, a w szczególności:
 - a) zamieszczać we „Wniosku o zaliczkę” informacje o celu przeznaczenia środków i terminie rozliczenia zaliczki, adnotację potwierdzającą zatwierdzenie zaliczki do wypłaty przez Dyrektora oraz potwierdzenie wstępnej kontroli przez Głównego Księgowego,

- b) sprawdzać i zatwierdzać do wypłaty faktury sfinansowane ze środków zaliczki,
 - c) sporządzać dokument „Rozliczenie zaliczki”,
- 11) wypełniać w sposób kompletny dowody dokumentujące przyjęcie pozostałych środków trwałych i wyposażenia do użytkowania, zapewniając tym samym należyłą ochronę mienia,
 - 12) ujmować w ewidencji pozabilansowej (ilościowej) wszystkie składniki majątku zaliczane do wyposażenia, w myśl ustaleń zawartych w dokumentacji opisującej politykę rachunkowości,
 - 13) zamieszczać precyzyjny opis merytoryczny na fakturach zakupu, zapewniając tym samym prawidłowe ich ujęcie w księgach rachunkowych,
 - 14) korzystać z możliwości pobierania dochodów z tytułu zryczałtowanego wynagrodzenia płatnika podatku dochodowego od osób fizycznych, wynikającej z art. 28 ustawy *Ordynacja podatkowa*,
 - 15) prowadzić w sposób prawidłowy rejestry wydanych duplikatów świadectw i legitymacji szkolnych, obejmując ewidencją wszystkie wnioski wpływające kolejno do Szkoły,
 - 16) weryfikować wpłaty z tytułu opłat za wydanie duplikatów legitymacji szkolnych dokonane na rachunki bankowe Szkoły z wnioskami złożonymi o ich wydanie oraz rejestrem wydanych duplikatów, zapewniając tym samym prawidłowe odzwierciedlenie w księgach rachunkowych operacji związanych ich wpływem. Ponadto, dokonać zwrotu nienależnie pobranej opłaty w 2018 r.,
 - 17) wystawiać prawidłowo faktury własne, w tym:
 - a) ujmować w nich rzeczywisty okres sprzedaży usług najmu, zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy *o rachunkowości*,
 - b) ujmować w nich termin płatności, zgodny z terminem ustalonym w umowie zawartej z kontrahentem,
 - c) naliczać prawidłowo należności, zgodnie z warunkami ustalonymi w umowie najmu,
 - 18) przechowywać dokumenty w sposób należyty przez okres wymagany przepisami, stosownie do przepisów rozporządzenia *w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresów działania archiwów zakładowych*. Ponadto, podjąć działania zmierzające do pozyskania od Najemców odpisów umów na wynajem mieszkania służbowego i stacji Trafo,
 - 19) zawierać w umowach najmu ustalenia dotyczące: powierzchni wynajmowanych pomieszczeń, wskazania w sposób jednoznaczny terminu płatności, zasad rozliczania opłat eksploatacyjnych.

Ponadto proszę wyeliminować uchybienia opisane szczegółowo w protokole kontroli, w stosunku do których nie sformułowano zaleceń pokontrolnych ze względu na ich charakter formalny lub niemający istotnego wpływu na prawidłowe funkcjonowanie jednostki, w tym gospodarowanie finansami i prezentowanie danych w sprawozdaniach.

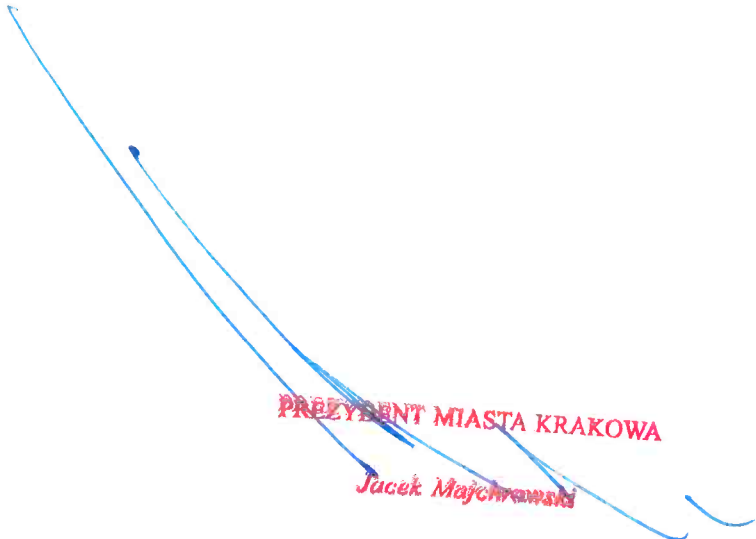
III. Osoby odpowiedzialne za realizację zaleceń pokontrolnych:

Pan Marek Kolarski - Dyrektor Zespołu Szkół Energetycznych

IV. Termin realizacji zaleceń pokontrolnych: od zaraz

V. Termin sporządzenia sprawozdania z realizacji zaleceń pokontrolnych:

Sprawozdanie zawierające odniesienie do każdego ze sformułowanych zaleceń pokontrolnych wraz z podaniem terminu i sposobu jego realizacji proszę przesać w terminie do dnia **28.08.2020 r.** do Referatu Kontroli Finansowej Wydziału Kontroli Wewnętrznej Urzędu Miasta Krakowa, ul. Sarego 4.

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA
Jacek Majchrowski

Otrzymują:

1. Adresat,
2. Aa.

Do wiadomości:

1. Pani Anna Korfel-Jasińska – Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa ds. Edukacji, Sportu i Turystyki
2. Pan Ewa Całus – Dyrektor Wydziału Edukacji
3. Pani Małgorzata Okarmus – Skarbnik Miasta Krakowa

